

Ontwapenende 'Itak' door Peter de Graef

"Ze zijn allemaal moe als ze terugkomen", zegt Omar, god in de wereld der Wahuki's, tegen het jongetje Itak als die, vermoord, in het hiernamaals komt. Als een vriendelijke vader, een vrolijk hoedje op het hoofd, legt deze schepper het kind met zijn van bloed doordrenkte shirt te rusten. Zo begint en eindigt de mythische voorstelling 'Itak' van de Vlaamse acteur Peter de Graef.

Die eerste scène is aandoenlijk vanwege de intermenselijke tederheid, tegelijkertijd schokkend door het bloed. Het slechte versus het goede blijkt de rode draad in het verhaal dat in veel opzichten op een sprookje lijkt. "Lang geleden", zo begint het. Vervolgens ontrafelt zich, fragmentarisch, het verhaal.

Het levenspad van Itak, opgegroeid bij de vredelievende stam van de Wahuki's, kruist dat van Walter, kind uit een gecomputeriseerde maatschappij. Ooit vermoordde Itak per ongeluk zijn broer. Even onwetend redt hij Walter van een wisse dood. Maar het Kain-en-Abel thema herhaalt zich. Op zijn beurt brengt Walter Itak, die hij als een broer is gaan beschouwen, zo als de traditie eist zeer geweldig om.

Licht

Veel ellende. Toch is deze voorstelling ongekend humoristisch en bij vlogen zelfs heel

huilt in een groot gebouw met hoge spits?

Een ongedwongen regie en het kleurrijke taalgebruik maken dat 'Itak' met recht een familievoorstelling is, nadrukkelijk bestemd ook voor de jeugd. Een 'snoktor' roept instant levendige beelden op en een roomsoes met secondelijm als moordwapen prikkelt de fantasie. Het is echter de vraag of de ondergrens van 8 jaar niet te laag gesteld is. De fragmentarische opzet, hoe spannend ook, maakt van

mimiek, vertederend om zijn kinderlijke logica. Onomwonden stelt hij de verworvenheden van de moderne maatschappij, en ook onze sociale codes aan de kaak, zoals het eten met mes en vork, het lachen zonder vrolijkheid. En waarom krijgt de moderne mens nooit zijn God te zien die

Voorstelling: 'Itak'; tekst, regie: Peter de Graef; spel: Peter de Graef, Robert van Leeuwen; productie: De Paardenkathedraal; gezien: Blauwe Zaal, Utrecht; info: 030 - 2711414.

licht. Peter de Graef is een nateve Itak, onhandig bewegend, een immer verbaasde

'Itak' vooral iets cerebraals. Bovendien is de geweldsuitbarsting aan het eind — 14 tv's spuwen geweervuur op zowel Itak als aanwezigen — overdonderend. Wellicht dat hierdoor bij de jonge jeugd alleen de angst beklift.

Voor het overige is 'Itak' een belevenis, niet in de laatste plaats door het ontwapenende spel van een veelzijdig mens als Peter de Graef.

LIES SCHUT

Telegraaf 2-10-96

TELEGRAAF 17-10-96

'Itak': een uur lang meër dan spannend

THEATER — De Paardenkathedraal Utrecht opent het seizoen met een prachtstuk, een mythische vertelling die absoluut verboden is voor iedereen onder acht jaar. Terecht, want schrijver, regisseur en speler Peter de Graef vraagt met tegenspeler Rob van Leeuwen het uiterste van zijn publiek: een uur lang opperste concentratie om het korte samengaan van een oeroude junglecultuur en de westerse beschaving optimaal mee te beleven. Een top-per! (M.K.)

23/10 Veenendaal, 25/10 Den Haag, 27/10 Leeuwarden, 30/10 Alkmaar. Info: 030-2711414.